PIKC DAUGAVPILS DIZAINA UN MĀKSLAS VIDUSSKOLA “SAULES SKOLA”

MĀCĪBU PRIEKŠMETS:
FOTOGRAFĒŠANAS UN REPRODUCĒŠANAS TEHNOLOĢIJAS

SPECIALITĀTE: **FOTOGRĀFS**
4. KURSS (2.KURSS DIVGADĪGĀ PROGRAMMĀ)

ALTERNATĪVĀ FOTOGRĀFIJA METODISKĀ IZSTRĀDNE

IZSTRĀDNES AUTORS: **EDGARS KAPLERS**

DAUGAVPILS
2022

ANOTĀCIJA

- **Edgars Kaplers**
- **ALTERNATĪVĀ FOTOGRĀFIJA**
- **Sasniedzamais rezultāts: Fotogrāfisks attēls, kas iegūts uz pašizgatavota gaismas jutīga materiāla – papīrs, audums, koks u.c.;**
- **Mērķauditorija (programmas nosaukums, kurss vai pedagogi): Foto dizains, 4.kurss; 2.kurss divgadīgā programmā;**
- **Metodiskās izstrādnes praktiskais pielietojums: līdzeklis, lai iepazīstinātu skolēnu ar plānoto darbu un uzdevumiem;**
- **Uzskates un citi mācību līdzekļi: digitālie fotogrāfiju faili (priekš digitālā negatīva radīšanas), plēve priekš lāzer vai pigmentdrukas; citi priekšmeti attēla veidošanai (silueta radīšanai) ķīmija gaismjutīgas emulsijas radīšanai, UV gaismas avots, ūdens;**
- **Metodiskās izstrādnes aktualitāte/novitāte: Izpratne par attēla veidošanās pamatprincipiem un fotogrāfijas izcelsmi 19.gs.**

SATURS

IEVADS	4
ALTERNATĪVĀ FOTOGRĀFIJA	5
RESURSI	6
NODARBĪBAS GAITA	7
IEROSINĀŠANAS FĀZE	8
APJĒGŠANAS FĀZE	10
REFLEKSIJA	11
SECINĀJUMI	12
LITERATŪRAS SARAKSTS	13
PIELIKUMI	14

IEVADS

- Nodarbību mērķis ir parādīt attēla veidošanās pamatprincipu, izmantojot vienkāršākos attēla iegūšanas līdzekļus – dzelzs sāļu emulsijas eksponēšanu ultravioleto gaismas staros. Papildu sarežģītību veidos darbs ar digitālā negatīva izveidi datorprogrammā, to druku, kā arī iegūto attēlu tonēšana.
- Nodarbības sasniedzamais rezultāts – spēja patstāvīgi izgatavot attēlus ar stundā nodemonstrēto tehniku.

ALTERNATĪVĀ FOTOGRĀFIJA

- Alternatīvie foto procesi ir visi procesi, kas atšķiras no tradicionālajiem un komerciālajiem fotogrāfijas izgatavošanas paņēmieniem. Šobrīd par konvencionālajiem foto procesiem tiek uzskatīti sudraba želatīna fotokopija analogajā fotogrāfijā un standarta digitālais process, kas sevī ietver gan pigmentdruku, gan lāzerekspozīciju uz gaismjutīga krāsu papīra.

- Galvenokārt par alternatīvajiem fotogrāfijas procesiem tiek uzskatīti visi procesi, kas nav balstīti uz sudraba halogenīdu gaismas jutību un kurus atklāja un sāka izmantot vairāk kā 150 gadus atpakaļ.

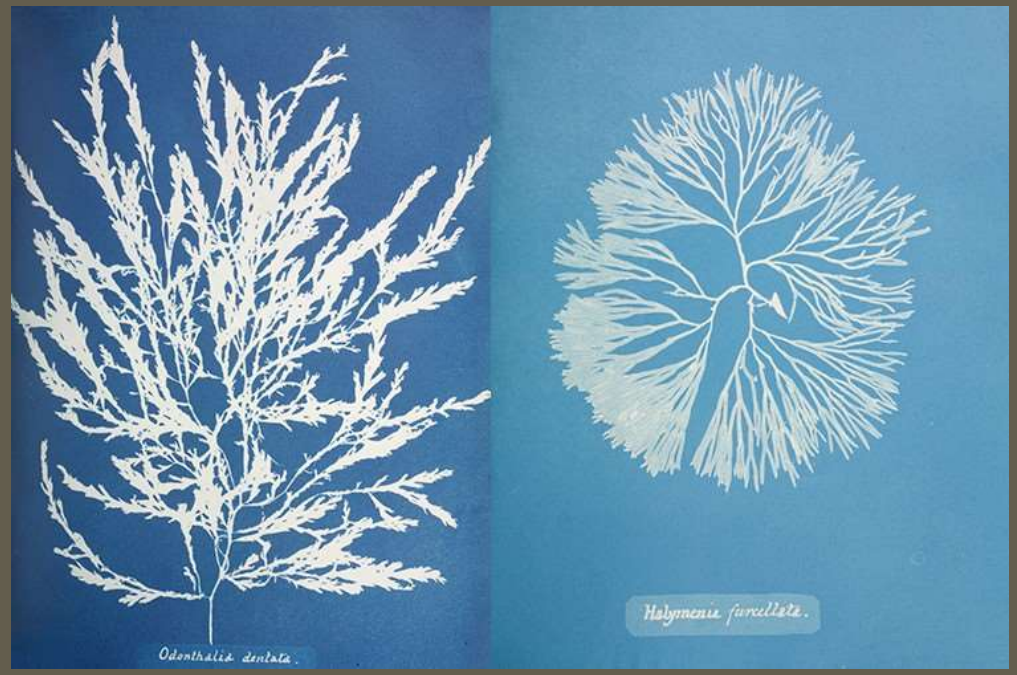
RESURSI

- Stundā nepieciešamie materiāli un iekārtas:
  - Procesam nepieciešamie ķīmiskie savienojumi;
  - Otas (ideāli gruntējamās otas);
  - Papīrs vai citi materiāli uz kuriem plānots veidot attēlu;
  - UV gaismas avots;
  - Ūdens;
  - Negatīvs vai priekšmeti silueta veidošanai;

NODARBĪBAS GAITA

- 10-15 minūtes īsa prezentācija ar ievērojamākajiem darbiem fotogrāfijas vēsturē un pāris fakti par fotogrāfijas izcelšanos (ierosināšanas fāze);
- Īsa pamācība, kā iegūt digitālo negatīvu Adobe Photoshop un tā druka uz dažādiem materiāliem;
- 15-20 minūtes ilgs stundā izmantojamās fototehnikas un ķīmijas darbības princips, ņemot vērā, ka teorētiskā daļa par darba drošību un riskiem, strādājot ar ķīmiskajām vielām tumšajā istabā, apgūta iepriekšējās stundās; Šajā laikā kā piemēru parādu kā sagatavot ķīmiju priekš foto procesa un tās aplikāciju uz dažādiem materiāliem – papīra, koka vai auduma;
- Pēc demonstrējumiem, katram skolēnam laiks veidot savus darbus.

IEROSINĀŠANAS FĀZE

- Stundas laikā izklāstītu par tehnikas izcelšanos un to, kā tā pirms ieviešamas fotogrāfijā izmantota dažādu piezīmju, rasējumu pavairošanai.
- Līdz ar botāniķes Annas Atkinsas darbu Anglijas piekrastes aļģu pētniecībā, cianotipija ieviesta arī fotogrāfijā.
- Un citi piemēri, ko iespējams panākt ar šīs tehnikas palīdzību.

APJĒGŠANAS FĀZE

- Individuālais darbs, sagatavojot attēlus priekš digitālā negatīva drukas. Šajā posmā parasti rodas daudz jautājumu, vai skolnieks visu dara pareizi. Tā ir laba iespēja padziļināt iemaņu apguvi, paskaidrojot līdz galam nesaprastas funkcijas datorapstrādes programmās u.c.

REFLEKSIJA

- Atgriezeniskā saite praktiskās nodarbībās ir vienkārša, jo nodarbības mērķa sasniegšanai ir jābūt reālam darbam – izgatavotam priekšmetam – fotogrāfijai.
- Ja skolnieki veiksmīgi izveidojuši sava foto – mērķis sasniegts.
- Pamatojoties uz stundas sākumā sniegtajiem piemēriem, aicinu skolniekus līdz nākamajai nodarbībai apdomāt šīs tehnikas pielietošanu radoša darba radīšanā, veltot nākamās nodarbības šo darbu realizēšanai jaunā materiālā. Strādājot ar audumu, koku u.c. materiāliem. Tonējot iegūtās fotogrāfijas.

SECINĀJUMI

- Pēc iegūtu attēlu kolekcijas izveidošanas, skolēniem ir izdevies veikt dažādas sarežģītības uzdevumus – iepazīties ar attēla veidošanas pamatprincipiem, apgūt darbu ar pašrocīgu foto materiālu veidošanu – foto emulsija, fotopapīrs, attīstīšana.

LITERATŪRAS SARAKSTS

1. Cyanotype: The Blueprint in Contemporary Practice, Christina Z Anderson, 2019
   ISBN: 9781138338838
2. Cyanotype 101: A Quick Guide That Teaches You Everything That You Need to Know About the Blue Photography Process From A to Z, Marijana Sekularac, 2018
   ISBN: 9781949531329

PIELIKUMI

